

ENGLISH

EN

ENSKA

YOUR FIRST STEPS IN ICELAND

Information booklet for people moving to Iceland

4. Velkomin til Íslands

8. Mikilvægt að athuga

10. Almenn réttindi
og skyldur

14. Dvalar- og
atvinnuleyfi

18. Vinna á Íslandi

22. Skattskylda

24. Heilsugæsla
og sjúkratryggingar

28. Félagsþjónusta

30. Húsnæði

32. Skólakerfið

34. Íslenskukennsla

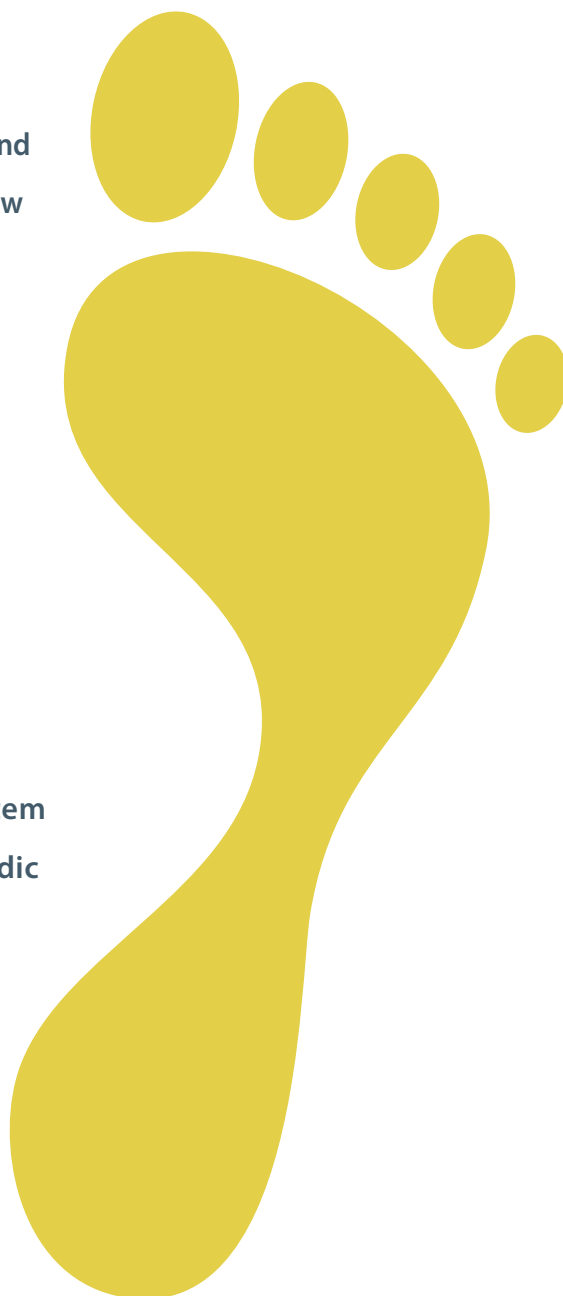
38. Heimilisföng,
símanúmer
og netföng
helstu stofnana
og annarra
þjónustuaðila

41. Ef eitthvað
þjátar á

CONTENTS

enska / english

- 5. Welcome to Iceland
- 9. Important to know
- 11. Main Rights and obligations
- 15. Residence and work permits
- 19. Working in Iceland
- 23. Taxes
- 25. Health care and insurance
- 29. Social Services
- 31. Housing
- 33. The School System
- 35. Learning Icelandic
- 39. Addresses, phone numbers and websites of important offices
- 41. In Crisis or need help?

VELKOMIN TIL ÍSLANDS

Velkomin

Það getur verið erfitt að flytja í nýtt land en einnig spennandi. Besta leiðin til að láta sér líða vel í nýju landi er að taka þátt í samfélaginu og læra tungumálið. Þessi bæklingur er alls ekki tæmandi en hefur að geyma upplýsingar um íslenskt samfélag sem vonandi gagnast fólki að feta fyrstu skrefin á Íslandi.

Peningar

Gjaldmiðillinn er króna, ISK. Allir bankar skipta gjaldeyri. Flestar verslanir og fyrirtæki taka greiðslukort (debit og kredit) og þau má líka nota í leigubílum. Fáar verslanir taka við erlendum gjaldmiðlum. Eftir að viðkomandi hefur fundið atvinnu er mikilvægt að stofna bankareikning. Flestir vinnuveitendur borga laun beint inn á bankareikning. Bankar gera mismunandi kröfur til þeirra sem sækja um að stofna bankareikning. Allir bankar gera kröfu um að umsækjandinn sé með kennitölu og skilríki með mynd.

Bókasöfn

Bókasöfn eru öllum opin og þar er aðgangur að ýmsum upplýsingum. Á bókasöfnum er hægt að nálgast bækur á íslensku og öðrum tungumálum. Auk þess er þar hægt að lesa dagblöð, tímarit, alfræðiorðabækur, orðabækur og önnur uppflettirit. Flest bókasöfn bjóða upp á Internet aðgang.

Internet

Aðgangur að Interneti er frír á mörgum kaffihúsum í Reykjavík og víðar ef komið er með eigin tölvu. Internetaðgangur er einnig ódýr eða ókeypis hjá ferðamannamiðstöðvum, bókasöfnum, í einstaka verslunum og bönkum.

WELCOME TO ICELAND

enska / english

Welcome

It is not always easy to move to a new country, but it can be an exciting experience. The best way to make Iceland feel like home is to get involved in the community and to learn Icelandic. This booklet is an outline of the things that you need to know regarding Icelandic society, and it is our hope that it makes your first steps in Iceland a little bit less confusing.

Money

The currency in Iceland is the Krona, ISK. All banks can exchange cash. Almost all shops and businesses accept debit and credit cards. It is even possible to use credit and debit cards in taxis. Most shops do not except foreign cash. When you have found a job, it will be necessary to open a bank account. Most employers pay wages by direct deposit. Each bank has its own requirements for opening bank accounts, but they all require that potential costumers have an Icelandic ID.-number (kennitala) and identification with a picture.

Libraries

Public libraries are open to everyone and are a good source of various information. In addition to Icelandic books, libraries in Iceland also have books in many other languages, magazines, newspapers and dictionaries. Most libraries also offer Internet access.

Internet

Many coffee houses in Reykjavík offer free wireless Internet connection for those who bring their own laptop computer. If you don't have a laptop, you can find Internet service at most larger tourist centres, libraries and some shops, coffee houses and banks and banks. moslarger tourist centres, libraries and some shops, coffee houses and banks.

VELKOMIN TIL ÍSLANDS

Upplýsingar

Á eftirtöldum stöðum er unnt að fá upplýsingar um allt sem varðar innflytjendamá, íslenskt samfélag, íslenskukennslu, réttindi og skyldur, og túlka- og þýðingaþjónustu:

- **Alþjóðahús**

Hverfisgata 18, 101 Reykjavík,
www.ahus.is, info@ahus.is, ☎ 530 9300

- **Alþjóðastofan**

Rósenborg, Skólástígur 2, 2. hæð, 600 Akureyri,
http://menntasmiðjan.is, astofan@akureyri.is, ☎ 460 1234

- **Fjölmenningarsetur**

Árnagata 2-4, 400 Ísafjörður,
www.fjölmenningarsetur.is, info@mcc.is, ☎ 450 3090

- **www.island.is**

Er þjónustuvefur og leiðarvísir að opinberri þjónustu með hagnýtu efni fyrir almenning og fyrirtæki. Þar er meðal annars að finna upplýsingar fyrir innflytjendur á nokkrum tungumálum og orðskýringar. Notendur geta fundið þar nánast öll eyðublöð ríkisins og grunnupplýsingar um öll sveitarfélög og stofnanir.

- **Upplýsingar um sendiráð og ræðisskrifstofur:**

www.utanrikisraduneyti.is/sendirad/raedisskrifstofur/erlendar/nr/41

Neyðarnúmer lögreglu og neyðarþjónust er 112

Hringdu í 112 þegar slys eða veikindi verða, þörf er á sjúkrabil, ef kviknar í eða þú verður fyrir ofbeldi.

Auk þess geta konur sem verða fyrir ofbeldi leitað til Kvænnaathvarfsins í ☎ 561 1205 eða 800 6205.

WELCOME TO ICELAND

enska / english

Information and advice

The following places offer information about all aspects of immigration matters and Iceland society, including Icelandic lessons, the rights and obligations of foreigners and translation and interpretation services:

- **The Intercultural Centre**

Hverfisgata 18, 101 Reykjavík,
www.ahus.is, info@ahus.is, ☎ 530 9300

- **Akureyri Intercultural Centre**

Rósenborg, Skólastígur 2, 2 floor, 600 Akureyri,
<http://menntasmidjan.is>, astofan@akureyri.is, ☎ 460 1234

- **The Multicultural and Information Centre**

Árnagata 2-4, 400 Ísafjörður,
www.fjolmenningarsetur.is, info@mcc.is, ☎ 450 3090

- **www.island.is**

a service-oriented web portal to public services available in Iceland. The site includes information for immigrants in a several languages and a glossary of common terms. Users of the website can find most government and municipal applications and basic information from all municipalities and institutions in Iceland.

- **For information about foreign embassies and consulates in Iceland go to:**

www.utanrikisraduneyti.is/sendi-og-raedisskrifstofur/erlendar/nr/41

112

Emergency Service Telephone

For police, fire or ambulance, dial 112.

*Women who have been the victim
of a violent crime, may call 112
or the Women's Shelter at
561 1205 or 800 6205.*

MIKILVÆGT AÐ ATHUGA

Gott er að hafa eftirfarandi atriði í huga þegar komið er til landsins:

- Ert þú með kennitölu?
- Ert þú með dvalarleyfi?
- Þarft þú atvinnuleyfi?
- Ert þú með lögheimili á Íslandi?
- Ert þú með skattkort?
- Ert þú með sjúkratryggingu?
- Mikilvægt er að endurnýja tímanlega öll leyfi.
- Gögn og vottorð þurfa að vera á íslensku, ensku eða Norðurlandamáli þýdd af löggildum skjalaþýðanda.

Mikilvægi þess að hafa lögheimili

Til að eiga rétt á almennum sjúkratryggingum, félagsþjónustu, aðgangi að leikskóla, grunnskóla og fleira þarf að hafa lögheimili. Þegar skipt er um lögheimili þarf að tilkynna það til Þjóðskrár. Leitaðu upplýsinga hjá Þjóðskrá um hvert þú tilkynnir breytt lögheimili í þínu sveitarfélagi.

IMPORTANT TO KNOW

It is good to be aware of the following items and to seek answers to the following questions when you arrive in Iceland:

- Do you have an Icelandic ID.-number (kennitala)?
- Have you been issued a residence permit?
- Do you need a work permit?
- Do you have a legal address in Iceland?
- Do you have a tax card?
- Do you have health insurance?
- Remember to renew your permits on time.
- Documents and certificates have to be translated into Icelandic, English or one of the Nordic languages by a certified translator.

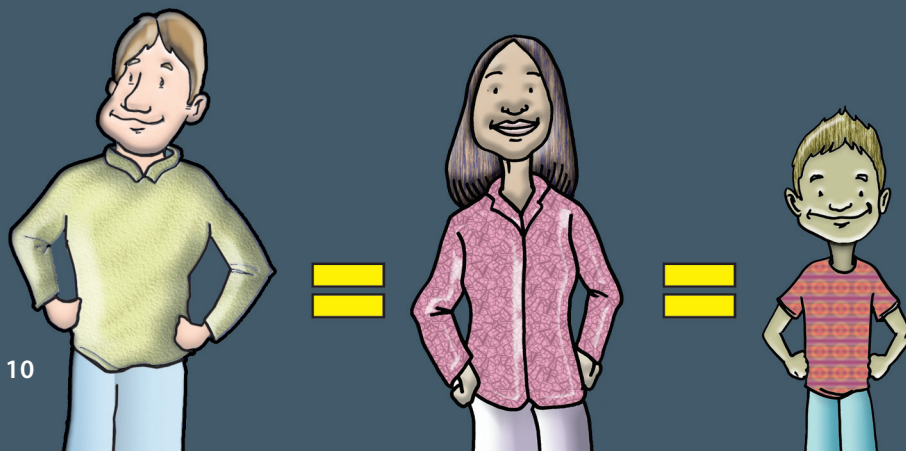
The importance of a legal address

To be eligible for social and health insurance, social services, schools and playschools, you must have a properly registered legal address.. When you move house you must notify The National Registry (Þjóðskrá). For further information on where, and how to correctly register your legal address, contact The National Registry (Þjóðskrá) or your local municipal office.

ALMENN RÉTTINDI OG SKYLDUR

Það fylgja því bæði réttindi og skyldur að búa á Íslandi, eins og annars staðar. Margar venjur og hefðir geta verið ólíkar á milli landa. Mikilvægt er að vita að eftirfarandi reglur gilda á Íslandi:

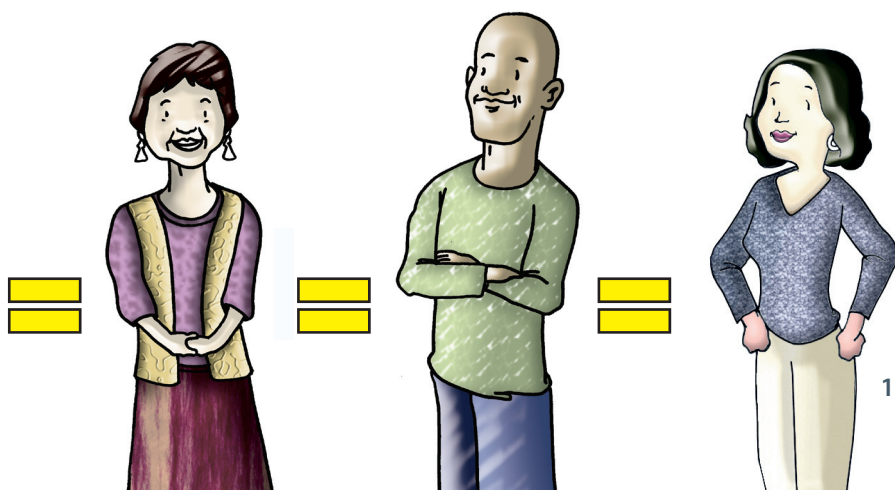
- Allir eru jafnir fyrir lögum og njóta mannréttinda án tillits til kynferðis, trúarbragða, skoðana, þjóðernisuppruna, kynþáttar, litarháttar, efnahags, ætternis og stöðu að öðru leyti.
- Á Íslandi gilda sérstök lög um jafna stöðu og jafnan rétt kvenna og karla.
- Ofbeldi er bannað með lögum, bæði innan og utan veggja heimilisins.
- Á Íslandi gilda sérstök lög er varða réttindi barna. Öllum ber skylda til að láta vita í síma 112 leiki grunur á að börn séu beitt líkamlegu, andlegu eða kynferðislegu ofbeldi.
- Allir sem eru 18 ára og eldri mega gifta sig. Hægt er að fá skilnað þótt makinn vilji það ekki. Við skilnað er eignum venjulega skipt til helminga milli hjóna. Samkvæmt lögum er forsjá yfir börnum sameiginleg við skilnað eða sambúðarslit. Ef ágreiningur er um forsjá þarf að vísa honum til dómstóla en sýslumaður getur úrskurðað um ágreining varðandi umgengnisrétt.
- Hraðakstur og akstur undir áhrifum áfengis er litinn alvarlegum augum og refsing er háar fjársektir, ökuleyfisvæpting og varðhald við ítrekuð brot.

MAIN RIGHTS AND OBLIGATIONS

Living in Iceland includes having both rights and obligations. Many customs and traditions vary between countries. Be aware that the following rules and regulations apply in Iceland:

- Everyone is equal under the law and is entitled to basic human rights, regardless of sex, religion, opinions, national or social origin, race, colour, economic status, ancestry or other status.
- By law, women and men in Iceland are equal.
- Violence, including any physical aggression and corporal punishment is banned by law, both inside and outside of the home.
- In Iceland, the law protects the rights of children. Everyone is required by law to report any suspected violence, be it physical, mental or sexual, to ☎ 112.
- All persons 18 years of age and older may marry. Divorces are granted even if one spouse is not in agreement. In cases of divorce, all possession and debts are divided evenly. According to the law, providence or custody of children is shared in cases of divorce or the dissolution of a common law relationship. In cases of dispute, the courts will make a judgement. The District Commissioner may make a ruling regarding the access or visitation of children.
- Speeding and driving under the influence of alcohol or drugs is considered a serious offence and the punishment is high fines, revocation of drivers' licenses and imprisonment for repeat offenders.

ALMENN RÉTTINDI OG SKYLDUR

Meðlag

Einstæðir foreldrar eiga rétt á meðlagi frá hinu foreldrinu. Tryggingastofnun ríkisins sér um að borga meðlag til einstæðra foreldra eftir úrskurð frá sýslumanni fáir þeir ekki meðlag borgað frá hinu foreldrinu. Foreldrar geta einnig ákveðið fyrirkomulag meðlagsgreiðslna sín á milli eða í gegnum Tryggingastofnun ríkisins. Óheimilt er að semja um lægri fjárhæð en nemur lágmarksmeðlagi. Ráðlegt er að hafa samband við sýslumann í viðeigandi umdæmi áður en leitað er til Tryggingastofnunar ríkisins. Frekari upplýsingar eru á www.tr.is.

Kennitala

Allir sem fæðast á Íslandi fá sjálfkrafa kennitölu. Þjóðskrá Íslands gefur út kennitölur en hún er lykillinn að íslensku samfélagi. Kennitalan er auðkennisnúmer einstaklings og tengist öllum hans persónulegu upplýsingum; réttu nafni, lögheimili, aldri og fjárhagsskuldbindingum. Kennitalan er 10 stafa tala; fyrstu 6 tölurnar eru fæðingardagur, fæðingarmánuður og tveir síðustu tölustafirnir í fæðingarári. Kennitalan er alls staðar notuð til að auðkenna fólk, til dæmis í heilbrigðiskerfinu, við skráningu í skóla, í bankakerfinu og meira að segja á myndbandaleigum.

Ekki er hægt að sækja um kennitölu á eigin vegum

Ef um er að ræða ríkisborgara ríkja innan Evrópska efnahagssvæðisins (EES) getur viðkomandi vinnuveitandi sótt um kennitölu en einnig er mögulegt að EES-vinnumiðlun sækji um kennitöluna eða tryggingafélag ef keypt er sjúkratrygging. Vinnuveitandi getur líka sótt um kennitölu fyrir maka.

Ef um er að ræða ríkisborgara utan EES er það oftast tryggingafélag sem sótt er um sjúkratryggingu hjá sem sækir um kennitöluna.

Sækja verður um kennitölur fyrir börn sem koma til landsins. Einungis foreldrar geta sótt um kennitölur og þarf annað þeirra að vera komið með útgefið dvalarleyfi. Fæðingavottorð viðkomandi barna verður að fylgja með þegar sótt er um kennitölu fyrir þau hjá Þjóðskrá.

ÞJÓÐSKRÁ - Borgartún 24

☎ 569 2900 - www.thjodskra.is

MAIN RIGHTS AND OBLIGATIONS

enska / english

Child Maintenance Benefits

Single parents may have the right to child maintenance benefits. The State Social Security Institute (Tryggingastofnun ríkisins) pays benefits to single parents only after the District Commissioner has made a ruling. Parents may make an agreement on maintenance benefits between themselves or seek the assistance of The State Social Security Institute. Please note that it is not possible to agree on payments that are lower than the amount stated by the authorities. It is advisable to contact the local District Commissioner first. For more information, see www.tr.is.

Icelandic ID.-number (kennitala)

All children born in Iceland are automatically issued an ID.-number. The National Registry (Þjóðskrá Íslands) issues the ID.-number, which is the key to Icelandic society. The Icelandic ID.-number carries all necessary personal information, including an individual's proper name, legal domicile, birth date and financial obligations. This number is a 10-digit number. The first 6 numbers are the birthday, month and year. It is used everywhere to identify people, for instance in the health care system, for school registration, banks and even when renting a video or DVD.

Individuals may not apply for their own ID.-number

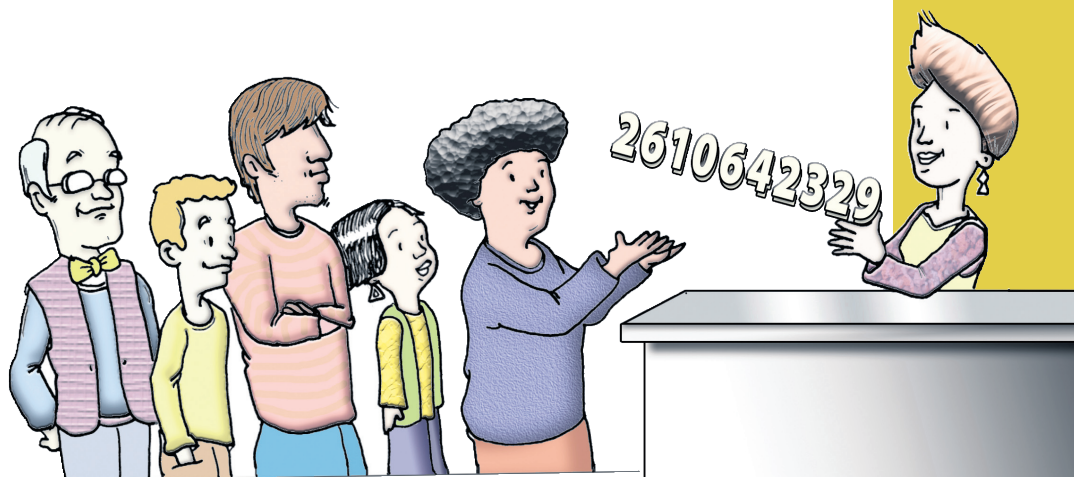
For EEA citizens, the general rule is that employers should apply for the ID.-number for their employees and the spouses of employees. The EURES-European job mobility centre and private insurance agencies may also apply for the ID.-number.

For non-EEA citizens, the general rule is that the insurance agency applies for the ID.-number when sickness cost insurance is purchased.

All children must have their own ID.-number. In order to apply for an ID.-number for children, one of their parents must already hold a residence permit. When applying for an ID.-number, parents must submit the child's birth certificate.

THE NATIONAL REGISTRY - Borgartún 24

☎ 569 2900 - www.thjodskra.is

DVALAR- OG ATVINNULEYFI

Dvalarleyfi

- Norrænir ríkisborgarar þurfa ekki dvalarleyfi á Íslandi.
- Dvalarleyfi er venjulega gefið út til eins árs í senn. Dvalarleyfi sem sótt er um verður að vera í samræmi við tilgang dvalar útlendinga á Íslandi. Ólíkar reglur gilda um dvalarleyfi eftir því hvort fólk kemur frá ríkjum innan eða utan EES. Sjá nánar um dvalarleyfi á heimasíðu Útlendingastofnunar, www.utl.is og á www.island.is.
- Athugið! Ferðamannaáritun er ekki það sama og dvalarleyfi. Ferðamannaáritun er að hámarki veitt í þrjá mánuði og er venjulega ekki framlengd.

Ríkisborgarar innan EES

Ríkisborgarar frá EES, fyrir utan Rúmeníu og Búlgaríu, sem ætla að dvelja á Íslandi lengur en þrjá mánuði, er heimilt að sækja um dvalarleyfi eftir komuna til landsins. Sækja verður um dvalarleyfi í samræmi við tilgang dvalar. Sjá nánar á heimasíðu Útlendingastofnunar, www.utl.is og á www.island.is.

Ríkisborgarar utan EES

Ríkisborgarar utan EES, ásamt Rúmeníu og Búlgaríu, þurfa dvalarleyfi áður en þeir koma til landsins.

Umsókn um dvalarleyfi

Dvalarleyfum er skipt í flokka eftir tilgangi dvalar. Taka þarf skýrt fram á umsóknareyðublaði í hvaða tilgangi sá sem sækir um dvalarleyfi er kominn til landsins. Ætlar hann að vinna? Koma til fjölskyldu sinnar? Eða í nám? Tilgangur dvalar ræður því um hvers konar dvalarleyfi er sótt og hvaða gögnum þarf að skila með umsókninni. Nánari upplýsingar um hvaða gögn þurfa að fylgja umsókn um dvalarleyfi eru á heimasíðu Útlendingastofnunar, www.utl.is.

Dvalarleyfi fyrir maka

Maki ríkisborgara frá EES, sem hefur fengið dvalarleyfi á Íslandi, getur átt rétt á dvalarleyfi á Íslandi. Sama gildir um maka ríkisborgara utan EES sem hefur fengið dvalarleyfi sem ekki er háð neinum takmörkunum.

Dvalarleyfi fyrir börn

Foreldrar með útgefið dvalarleyfi sækja um dvalarleyfi fyrir börn sín. Fæðist barn á Íslandi þarf að sækja um dvalarleyfi fyrir það.

Framlenging á dvalarleyfi

Umsókn um framlengingu á dvalarleyfi þarf að berast Útlendingastofnun minnst einum mánuði áður en gildandi dvalarleyfi rennur út. Það er á ábyrgð einstaklinganna sjálfra að umsókn um dvalarleyfi sé lögð inn hjá Útlendingastofnun nógu snemma.

RESIDENCE AND WORK PERMITS

Residence permits

- Nordic citizens do not need a residence permit to reside in Iceland.
- Residence permits are generally issued for one year at a time. Residence permits must be in accordance with the purpose of a foreigner's stay in Iceland. The rule for issuing permits varies between citizens of the EEA and non-EEA citizens. For more information about residence permits see: www.utl.is, www.islandi.is.
- Attention! Tourist visas are not the same as permission to reside in the country. Tourist visas are never issued for more than 3 months and not usually extended.

EEA citizens

Citizens of EEA countries, with the exception of Rumania and Bulgaria, who intend to reside in Iceland for more than 3 months, may apply for a residence permit after arriving in the country. Applications for permits must be in accordance with the purpose of stay. For more information see: www.utl.is and www.islandi.is.

Non-EEA citizens

Citizens who are not from the EEA, including citizens of Romania and Bulgaria, must apply for a residence permit before entering the country.

Applications for residence permits

Residence permits are classified according to purpose of stay. Purpose of stay must be clearly stated on the application form. For instance, are you coming to work? Are you coming to unite with your family? Are you coming to study? The purpose of your stay dictates what kind of a permit you must apply for and what documents you must submit with the application. For more information regarding documents, which must accompany applications see: www.utl.is.

Residence permits for spouses

Spouses of EEA citizens who are holders of a residence permit in Iceland may have the right to a permit in Iceland. The same applies for the spouses of non-EEA citizens holding a permanent residence permit in Iceland.

Residence permits for children

Parents who are the holders of permits may apply for their children's permits. Children born in Iceland must also apply for a residence permit.

Renewing permits

Applications for the renewal of residence permits should be submitted to the Directorate of Immigration at least one month prior to the expiration date of the permit. It is the responsibility of the individual to submit the application for renewal at the right time.

DVALAR- OG ATVINNULEYFI

Atvinnuleyfi

- Norrænir ríkisborgarar þurfa ekki atvinnuleyfi á Íslandi.
- Ríkisborgarar EES, fyrir utan Rúmeníu og Búlgaríu, þurfa ekki atvinnuleyfi á Íslandi.
- Ríkisborgarar utan EES, ásamt Rúmeníu og Búlgaríu, þurfa atvinnuleyfi áður en þeir koma til starfa á Íslandi. Atvinnuleitendur frá löndum utan EES geta ekki komið til Íslands sem ferðamenn og hafið störf hér.
- Ef einstaklingur er á Íslandi þegar sótt er um atvinnuleyfi fyrir hann í fyrsta sinn þarf hann að yfirgefa landið. Til eru undantekningar frá þessu skilyrði sem Vinnumálastofnun gefur upplýsingar um. Sjá nánar á heimasíðu Vinnumálastofnunar, www.vmst.is og www.island.is.

Ríkisborgarar utan EES

Atvinnurekandi sækir um atvinnuleyfi en ekki starfsmaðurinn. Þegar atvinnurekandi sækir um atvinnuleyfi eða framlengingu á atvinnuleyfi skilar hann umsókn útlendingsins um dvalarleyfi, eða framlengingu um dvalarleyfi, ásamt umsókn sinni um atvinnuleyfi til Útlendingastofnunar. Útlendingastofnun sendir umsóknina um atvinnuleyfið til Vinnumálastofnunar sem hefur heimild til að veita atvinnuleyfi. Umsókn um framlengingu á atvinnuleyfi þarf að berast Vinnumálastofnun minnst einum mánuði áður en gildandi atvinnuleyfi rennur út. Það er á ábyrgð atvinnurekanda að umsókn um framlengingu á atvinnuleyfi sé lögð inn hjá Útlendingastofnun nógu snemma. Sjá nánar um atvinnuleyfi á heimasíðu Vinnumálastofnunar, www.vinnumalastofnun.is, www.eures.is og á www.island.is.

Dvalar- eða atvinnuleyfi í öðru EES-ríki gildir ekki á Íslandi.

Upplýsingar um dvalarleyfi er að finna á www.utl.is og um atvinnuleyfi á www.vinnumalastofnun.is. Einnig er hægt að finna upplýsingar um dvalar- og atvinnuleyfi á www.island.is.

RESIDENCE AND WORK PERMITS

Work Permits

- *Citizens of the other Nordic countries do not need a permit to work in Iceland.*
- *Citizens of the EEA, with the exception of citizens of Romania and Bulgaria, do not need a work permit to work in Iceland.*
- *Non-EEA citizens, including citizens of Romania and Bulgaria, must have been issued a work permit before entering Iceland. Non-EEA citizens may not come to Iceland as tourists and begin working.*
- *Individuals applying for a work permit must leave the country at the time of applying. There are exceptions to this rule. For more information see the website of the Directorate of Labour at: www.vmst.is or www.island.is.*

Non-EEA citizens

Employers apply for work permits, not individual employees. When the employer applies for a work permit or renewal of a work permit, he submits the application for a residence permit and the application for a work permit to the Directorate of Immigration. The Directorate of Immigration forwards the work permit application to the Directorate of Labour, which has the authority to grant work permits. Applications for extensions of work permits must be handed to the Directorate of Labour one month before the current work permit expires. Submitting the work-permit renewal application at the correct time is the responsibility of the employer. For more about work permits see these websites: www.vinnualastofnun.is, www.eures.is, and www.island.is.

Residence and work permits issued in other EEA countries are not valid in Iceland.

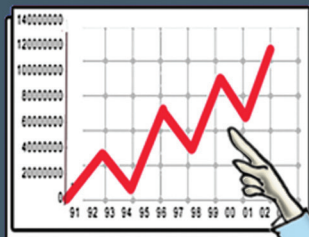
Information about residence permits may be found at www.utl.is and about work permits at www.vinnualastofnun.is. Information regarding permits is also at www.islandi.is, and www.ahus.is.

VINNA Á ÍSLANDI

Á Íslandi semja stéttarfélög við atvinnurekendur um laun og önnur réttindi launafólks í formi kjarasamninga. Í kjarasamningum eru ákvæði um laun, rétt til launa í veikinda- og slysaforföllum, vinnu- og hvíldartíma, orlof og fleira. Laun sem samið er um í ráðningarsamningum þurfa að vera í samræmi við gildandi kjarasamninga í viðkomandi starfsgrein. Á Íslandi eru reglur um lágmarkslaun. Ákvæði í ráðningarsamningi starfsmanns um lakari kjör en kjarasamningur segir til um eru ólögleg og ógild. Allt launafólk nýtur réttinda sem fram koma í kjarasamningum. Stéttarfélögin aðstoða einstaklinga til dæmis ef þeir hafa ekki fengið greidd laun. Stéttarfélög taka í sumum tilvikum þátt í að greiða fyrir ýmis námskeið, þar með talið íslenskunámskeið.

Hvernig er hægt að finna atvinnu?

Störf eru auglýst í dagblöðum, en upplýsingar um störf má einnig finna á vefjum sumra fyrirtækja. Þá er hægt að skrá sig hjá vinnumiðlunum sem aðstoða við atvinnuleit. Sjá nánar á vef Vinnumálastofnunar, www.vmst.is og EES Vinnumiðlun, www.eures.is.

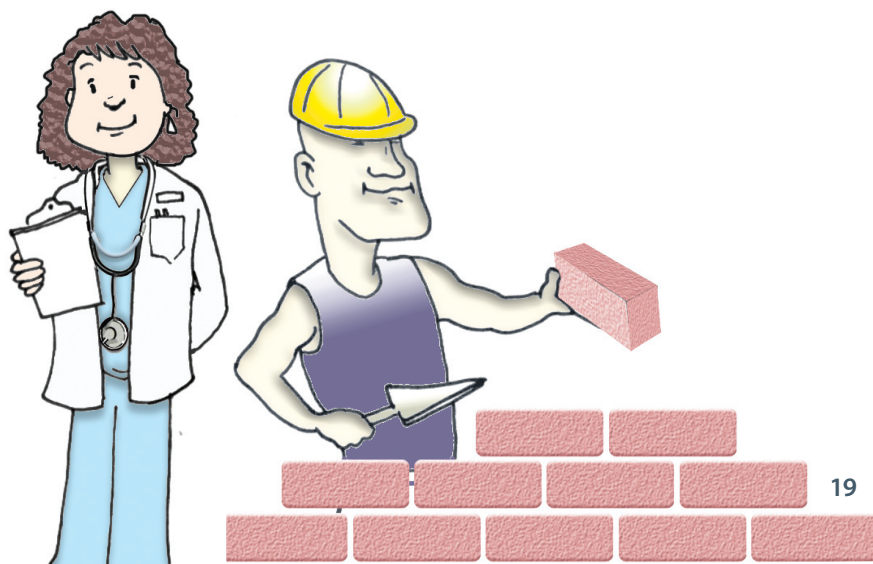

WORKING IN ICELAND

In Iceland, the labour unions bargain with employers about wages and other rights of workers. The agreement reached is called a collective bargaining agreement. In the collective bargaining agreement, there are decisions about wages, sickness and accident compensation, working hours, time off, holidays and more. Wages agreed upon in individual work contracts must be in accordance with the current collective bargaining agreement for that job title. In Iceland, there are rules regarding minimum wages. A work contract with lower wages, less vacation time or less rights, than what is stated in the collective bargaining agreement is illegal and makes the contract invalid. All workers enjoy the rights stated in the collective bargaining agreement. Trade and labour unions assist those workers who have not been paid the correct salary. Most unions participate in the costs for various training and education courses, including Iceland lessons.

Where to find work in Iceland

Jobs are advertised in newspapers, on the Internet and sometimes on the websites of individual companies. It is also possible to register at the public employment agency. For more information, go the website of the Directorate of Labour www.vmst.is and the European Employment Services at www.eures.is.

VINNA Á ÍSLANDI

Gott að hafa í huga vegna starfa á Íslandi:

- Ertu með skriflegan ráðningarsamning? EES-borgari sem vinnur tvo mánuði eða lengur fyrir sama atvinnurekanda á rétt á því að gerður sé við hann skriflegur ráðningarsamningur. Í ráðningarsamningi verður að koma fram nafn þitt og atvinnurekandans, upplýsingar um hvar og við hvað þú starfar, hvaða laun þú hefur, vinnu- og ráðningartíma, uppsagnarákvæði og aðild að lífeyrissjóði og stéttarfélagi.
- Eru þér greidd rétt laun samkvæmt kjarasamningi? Er vinnutími þinn lengri en lög og kjarasamningar leyfa? Hefur þú fengið orlof í samræmi við lög og kjarasamninga? Hafa þér verið greidd laun þegar þú ert frá vinnu vegna veikinda eða slysa?
- Færðu launaseðil þegar laun þín eru greidd út? Launaseðill er skrifleg staðfesting um fjárhæð launa þinna og hvað atvinnurekandi hefur dregið af launum þínum, svo sem í skatt.
- Skilar atvinnurekandi skatti af launum þínum? Skilar hann gjöldum til lífeyrissjóðs og stéttarfélags? Allt launafólk á að borga í lífeyrissjóð, það fær greitt úr lífeyrissjóði þegar það lýkur störfum vegna aldurs eða veikinda.
- Ert þú með menntun frá heimalandi þínu? Fáðu þessa menntun viðurkennda á Íslandi. Slíkt getur bætt stöðu þína á vinnumarkaðinum.
- Eru vandamál í samskiptum þínum við aðra á vinnustaðnum? Fáðu upplýsingar og aðstoð hjá stéttarfélagi, ASÍ, Alþjóðahúsi eða Fjölmenningssetri.

Hjá ASÍ er hægt að fá bækling um réttindi og skyldur á vinnumarkaði eða á www.asi.is.

Mat á námi.

Menntamálaráðuneyti, heilbrigðis- og tryggingaráðuneyti, dóms- og kirkjumálaráðuneyti, fjármálaráðuneyti og iðnaðar- og viðskiptaráðuneyti hafa umsjón með námsmati og viðurkenningu á starfsréttindum erlendis frá. Nánari upplýsingar og umsóknareyðublöð er hægt á finna á vefnum, www.menntagatt.is.

Viðurkenning á löggiltum iðngreinum.

Menntamálaráðuneytið tekur við umsóknum um viðurkenningu á menntun til starfa í löggiltum iðngreinum.

WORKING IN ICELAND

Points to consider when working in Iceland:

- Do you have a written contract of employment? EEA citizens working for 2 months or longer for the same employer have the right to a written contract. The written contract should include your name, the employers name, information about where you work and what you do, working hours, length of contract, termination conditions, pension funds and union membership.
- Is your salary in accordance with the collective bargaining agreement? Are you working more hours than the law and collective bargaining agreement allow for? Have you received holiday or vacation time in accordance with the law and the collective bargaining agreement? Have you received wages during times of sickness or absence due to injury?
- Do you receive a payslip when your wages are paid? Payslips are written confirmation of your wages, and include deductions made by the employer such as taxes.
- Is your employer turning in your taxes? Is he making the proper payments to your pension fund and labour union? All workers must pay into a pension fund, which is paid out at retirement age.
- Do you have an education from your home country? Have your education recognised in Iceland. It may improve your position in the labour market.
- Are you having problems at work? Seek information and advice from your union, The Icelandic Confederation of Labour (ASÍ), The Intercultural Centre (Alþjóðahús) or The Information and Cultural Centre in Ísafjörður (Fjölmenningssetrið).

The Icelandic Confederation of Labour (ASÍ) has a booklet about labour rights in 9 languages. See: www.asi.is

Having your license and/or education evaluated.

The various ministries oversee the evaluating and recognising of education and licenses received abroad. For more information and the necessary application form see the following website published by the Ministry of Education: www.menntagatt.is.

Assessment and recognition of legally controlled professions-

The Ministry of Education accepts applications and requests for assessment and recognition of foreign education and qualifications in the legally controlled vocations and professions.

SKATTSKYLDA

Allir sem vinna á Íslandi eru skattskyldir. Launamenn greiða um 36% af launum í skatt. Skattkort gefur um 30.000 kr. í skattaafslátt á mánuði. Hægt er að nýta þann hluta af skattkortu sem hann nýtir ekki að fullu sjálfur. Atvinnurekendur verða að fá skattkortið í hendur svo hægt sé að nýta skattaafslátt í staðgreiðslu. Skattayfirvöld gefa út skattkort. Greiddir skattar koma fram á launaseðli. Nauðsynlegt er að varðveita launaseðlana til að sanna að skattar hafi verið greiddir.

Skattframtal

Allir sem eru skattskyldir á Íslandi þurfa að skila skattframtali á hverju ári, venjulega í marsmánuði. Þar skal telja fram heildarlaun ársins á undan. Skattar eru lagðir á samkvæmt skattframtali og ef viðkomandi hefur greitt of mikið eða of lítið í skatt er það leiðrétt í ágúst sama ár og skattframtali er skilað. Talið er fram á netinu og er veflykill sendur á lögheimili allra skattgreiðenda, 16 ára og eldri. Sé skattframtali ekki skilað áætla skattstjóri tekjur og álögð gjöld eru reiknuð samkvæmt því.

Barnabætur

Greiddar eru barnabætur vegna barna yngri en 18 ára. Við ákvörðun barnabóta er tekið tillit til tekna foreldra eða forræðisaðila samkvæmt skattframtali.

Á netslóðinni www.rsk.is er að finna eyðublað skattframtals á sjö tungumálum og bækling um skattlagningu á Íslandi á átta tungumálum.

TAXES

Everyone working in Iceland must pay taxes. Individuals pay around 36% of their wages in taxes. Tax cards give about 30,000 ISK discount each month. Married couples may use each other's tax cards. Employers must have the tax card in order to calculate the tax discount. The tax authorities issue tax cards. The amount of taxes paid is stated on the pay slip. It is important to keep your pay slips in order to prove that taxes have been drawn off your salary.

Tax Returns

All those obliged to pay taxes in Iceland must submit a tax return each year, usually in March. On the tax return form all earned wages from the previous year must be listed. Taxes are calculated according to the amounts on the tax return and if the individual has paid too much or too little taxes, it will be corrected in August of the same year that the tax return was submitted. Tax returns may be filed electronically. The necessary password is sent home to the legal address of all taxpayers who are 16 years of age or older. If you do not file a tax return, the tax commissioner estimates your income and taxes are levied according to this estimate.

Child Maintenance Benefits

Child maintenance benefits are paid for children under 18 years of age. Benefits are adjusted according to the wages of the parents or guardians according to the filed tax return.

On the website of the Internal Revenue, there is information in 11 languages, including tax forms and returns: www.rsk.is.

enska / english

HEILBRIGÐISÞJÓNUSTA OG SJÚKRATRYGGINGAR

Þeir sem ekki eru sjúkratryggðir þurfa að borga fullt gjald fyrir lækniþjónustu og dvöl á sjúkrahúsum. Þeir sem hafa sjúkratryggingu greiða aðeins hluta gjaldsins. Upplýsingar um sjúkratryggingar má fá hjá Tryggingastofnun ríkisins sem birtir þær m.a. á heimasíðu sinni, www.tr.is, á ýmsum tungumálum.

Samkvæmt lögum um réttindi sjúklinga eiga allir rétt á túlkun upplýsinga þegar þeir sækja þjónustu heilbrigðiskerfisins tali þeir ekki íslensku. Sé þörf á túlki þarf að taka það fram þegar tími er pantaður hjá lækni á heilsugæslustöð eða á sjúkrahúsi. Sé viðkomandi sjúkratryggður á Íslandi á hann rétt á endurgreiðslu kostnaðarins, annars ber hann kostnaðinn sjálfur.

Heilsugæsla og heimilislæknar

Heilsugæslustöðvar eru um allt land og í öllum hverfum höfuðborgarsvæðisins. Þar er veitt öll almenn heilbrigðisþjónusta og þangað leitar fólk jafnan fyrst vegna veikinda eða annarra heilsufarsvandamála. Fólk á rétt á að leita til hvaða heilsugæslustöðvar sem er, en æskilegast er að snúa sér til heilsugæslustöðvar sem næst heimili sínu. Auk almennrar lækniþjónustu sinna heilsugæslustöðvar mæðravernd, ung- og smábarnavernd, skólaheilsugæslu og hjúkrun í heimahúsum.

Lækniþjónusta utan opnunartíma heilsugæslustöðva

Utan opnunartíma heilsugæslustöðva eru ávallt heilsugæslulæknar á vakt við allar heilsugæslustöðvar á landsbyggðinni. Ef þörf er á lækniþjónustu utan opnunartíma heilsugæslustöðva á höfuðborgarsvæðinu, þ.e. um kvöld, nætur eða helgar, sinnir Læknavaktin þessari þjónustu í síma 1770.

Lyf

Lyf eru seld í apótekum. Sum lyf eru ekki afgreidd nema samkvæmt lyfseðli frá lækni.

Alvarleg slys eða veikindi

Ef þörf er á skjótri aðstoð vegna alvarlegra slysa eða veikinda er neyðaraðstoð veitt í síma 112.

HEALTH CARE SYSTEM AND INSURANCE

Those who do not have health insurance must pay full prices for medical care and hospital stays. Those who are insured pay only a percentage of the total cost. For more information about health insurance, go to the website of the State Social Security Institute: www.tr.is.

According to the patients' rights law, everyone has the right to an interpreter when receiving service from the health care system, if they do not speak Icelandic. If an interpreter is needed one must be requested at the time an appointment is being made for health care service. If the patient is insured in Iceland, they have the right to an interpreter at no cost to themselves. If they are not insured, they must pay for the interpreter themselves.

Health Care Clinics and General Medical Practitioners

Health clinics are located all over Iceland and in all neighbourhoods of the capital area. Health care clinics offer general medical services and it is the usual place that people go to during times of sickness or health problems. People may go to any clinic they choose, but it is advisable to choose the clinic that is closest to your home. Besides general health care, clinics offer pre-natal care, paediatrics, school health care and home nursing services.

Medical services after clinic hours

After regular clinic hours, there are always general medical practitioners on call at all clinics outside the capital area. If medical service is needed after clinic hours in the capital area, for instance in the evening or on weekends, call the On Call Medical Services (Læknavaktin) at 1770.

Medicine

Medicine is sold in pharmacies. Some medicines are not dispensed without a prescription from a doctor.

Traumas, serious injuries and sicknesses

When in need of emergency service because of an injury or serious sickness, call 112.

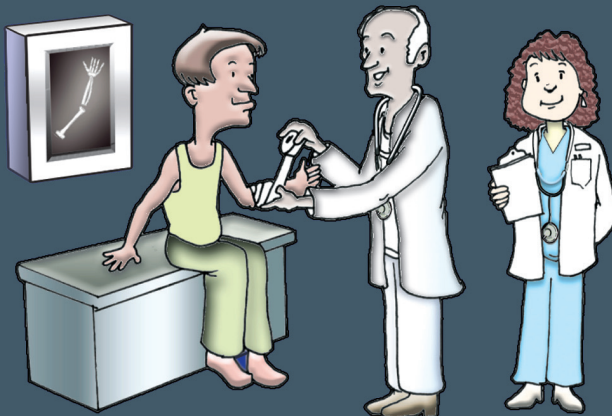
HEILBRIGÐISÞJÓNUSTA OG SJÚKRATRYGGINGAR

Upplýsingar um heilbrigðisþjónustu

Landlæknisembættið hefur eftirlit með allri heilbrigðisþjónustu á Íslandi. Hjá embættinu er hægt að fá upplýsingar um heilbrigðisþjónustu og þangað er hægt að leita vilji fólk kvarta yfir þjónustu heilbrigðiskerfisins.

Hvaða skilyrði þarf að uppfylla til að vera sjúkratryggður?

- Ríkisborgarar frá EES: Ef þeir hafa gilt E-104 vottorð sem sýnir að þeir hafa verið sjúkratryggðir í öðru EES-ríki síðustu sex mánuði áður en þeir koma til Íslands öðlast þeir strax sjúkratryggingaréttindi enda flytji þeir búsetu sína/ lögheimili til Íslands eða stundi atvinnu á Íslandi. Framvísa þarf vottorðinu hjá Tryggingastofnun ríkisins sem getur kannað hvort lögheimilisskilyrðinu sé fullnægt. Ef svo er ekki verður viðkomandi að sýna fram á með staðfestingu frá skattstjóra að hann vinni hér á landi. Börn yngri en 18 ára hafa sömu réttindi og foreldrar þeirra. Ef ekki er hægt að framvísa gildu E-104 vottorði þarf viðkomandi að bíða í sex mánuði eftir að lögheimili er skráð í Þjóðskrá þangað til almenn sjúkratrygging tekur gildi, eða sýna fram á með staðfestingu frá skattstjóra að hann hafi unnið hér á landi í sex mánuði. Fólk getur tryggt sig hjá tryggingafélagi þangað til almenn sjúkratrygging tekur gildi.
- Ríkisborgarar utan EES: Viðkomandi verður að hafa gild dvalar- og atvinnuleyfi og allir þurfa að kaupa einkatryggingu fyrir fyrstu sex mánuðina á Íslandi, eða þar til sjúkratrygging almannatrygginga á Íslandi tekur gildi. Atvinnurekanda ber að kaupa sjúkratryggingu fyrir starfsmann þangað til hann öðlast rétt til sjúkratrygginga almannatrygginga sex mánuðum eftir að dvalarleyfi hefur verið veitt hjá Útlendingastofnun og lögheimili verið skráð hjá Þjóðskrá. Skráning heimilisfangs í utangarðsskrá er ekki fullnægjandi skráning til að öðlast rétt til sjúkratrygginga almannatrygginga á Íslandi.

HEALTH CARE SYSTEM AND INSURANCE

Information about health care services

The Directorate of Health (Landlæknisembættið) monitors and controls Iceland's health services. The directorate has information regarding services and individuals may take complaints regarding health care to the directorate.

What conditions have to be met to have health insurance?

- EEA citizens: Those citizens who have a valid E-104 certificate showing that they have been insured in one of the EEA countries for the past 6 months prior to moving to Iceland are considered to have health insurance after having registered their legal domicile in the country, or are in active employment. To find out if your insurance is valid in Iceland, produce your E-104 card at the State Social Security Institute (Tryggingastofnun). If not, the individual must show verification of employment issued from the tax office. Children under 18 years of age have the same rights to insurance as their parents. Individuals who cannot produce a valid E-104 certificate must wait 6 months from the day that they have registered their legal domicile at the National Registry (Þjóðskrá) to be insured under the Icelandic system, or they have to prove that they have been working in Iceland for 6 months. Un-insured individuals may purchase private insurance until their Icelandic insurance is valid.
- Non-EEA citizens: Individuals must have a valid residence and work permit and everyone must purchase private insurance for their first 6 months in Iceland, or until they are considered insured under the Icelandic state health insurance. Employers are obliged to purchase insurance for their workers until they are considered insured under the Icelandic state insurance system. Individuals are considered insured 6 months after they have been issued a residence permit and correctly registered their legal domicile at the National Registry. If you are not correctly domiciled, you will not gain rights to the state insurance system.

FÉLAGSÞJÓNUSTA SVEITARFÉLAGA

Markmið félagsþjónustu sveitarfélaga er að tryggja fjárhagslegt og félagslegt öryggi og stuðla að velferð íbúa á grundvelli samhjárpar. Með félagsþjónustu er átt við margvíslega þjónustu og ráðgjöf. Félagsleg ráðgjöf felur m.a. í sér upplýsingar um félagsleg réttindamál og stuðning vegna félagslegs eða persónulegs vanda. Þar má nefna ráðgjöf vegna uppeldisvanda barna eða vegna annarra vandamála í fjölskyldunni. Einnig er hægt að óska eftir ráðgjöf og aðstoð vegna fjárhagserfiðleika og húsnæðismála. Réttur til félagsþjónustu er byggður á því að eiga lögheimili í landinu og sótt er um aðstoð í heimasveitarfélagi.

Athugið að fjárhagsaðstoð frá sveitarfélagi getur valdið því að dvalarleyfi fæst ekki framlengt. Einnig má umsækjandi um ríkisborgararétt ekki hafa þegið framfærslu frá sveitarfélagi síðustu þrjú árin áður en sótt er um ríkisborgarétt.

*Kannaðu rétt þinn til
félagsþjónustu í því sveitarfélagi
þar sem þú átt lögheimili.*

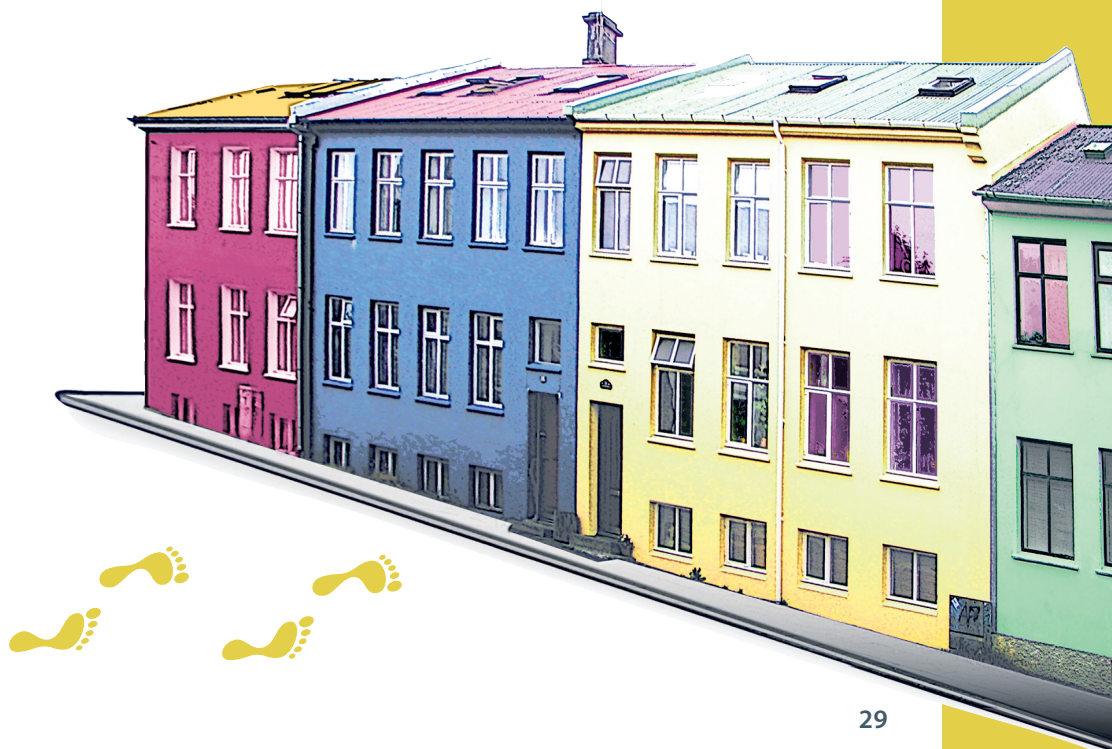
MUNICIPAL SOCIAL SERVICES

The goal of local social services is to insure the financial and social stability and wellness of residents on the basis of mutual respect. Social services vary in service, assistance and advice and include for instance parenting advice and family counselling. Social services also offer housing and financial counselling and advice. The rights to social services are connected to one's legal domicile but the rights of foreigners to service may vary depending on where they are from. This is especially true for citizens of other Nordic countries.

Be aware that financial assistance from the municipality may make you ineligible for renewal of residence permits. Individuals applying for Icelandic citizenship must not have accepted financial assistance for 3 years prior to applying

Check if you are qualified for social services at the municipal office where you are domiciled.

enska / english

HÚSNÆÐI

Að leigja húsnæði

Íbúðir til leigu eru oftast auglýstar í dagblöðum. Á vefsíðunni www.leigulistinn.is er hægt að finna íbúðir til leigu á höfuðborgarsvæðinu. Borga verður ákveðna upphæð við skráningu til að fá lista yfir leiguíbúðir. Fólki í húsnæðisleit sem býr utan höfuðborgarsvæðisins er ráðlagt að leita upplýsinga í sínu sveitarfélagi.

Húsaleigusamningur

Mikilvægt er að gera skriflegan húsaleigusamning við leigusala þegar íbúð er tekin á leigu. Eyðublöð fyrir húsaleigusamning er hægt að nálgast á vef félagsmálaráðuneytisins, www.felagsmalaraduneyti.is, á íslensku, ensku og pólsku. Húsaleigusamninga er einnig hægt að nálgast á skrifstofum sveitarfélaga, hjá húsnæðisnefndum og hjá íbúðalánasjóði.

Húsaleigubætur

Ef þú átt lögheimili á Íslandi getur þú sótt um húsaleigubætur hjá félagsþjónustu þíns sveitarfélags en þá er hluti leigunnar endurgreiddur. Ef búið er á gistiheimili, í atvinnuhúsnæði eða í herbergi fást ekki húsaleigubætur. Til að fá húsaleigubætur verður að byrja á því að þinglýsa leigusamningi hjá sýslumanni sem gildir að minnsta kosti í sex mánuði. Upplýsingar um húsaleigubætur má fá hjá félagsþjónustu sveitarfélaganna og hjá félagsmálaráðuneytinu.

Lögheimili

Mikilvægt er að vera með skráð lögheimili. Til að geta átt lögheimili á Íslandi er nauðsynlegt að hafa kennitölu og dvalarleyfi. Lögheimili gefur fólki ýmis réttindi svo sem til náms og þjónustu sveitarfélaga, til sjúkratrygginga kosningaréttar í sveitarstjórnarkosningum og réttar til að sækja um ríkisborgararétt. Sex mánaða biðtími til almennra sjúkratrygginga hefst við skráningu lögheimilis hjá þjóðskrá og þriggja ára til kosningaréttar í sveitarstjórnarkosningum. Skráning heimilisfangs í utangarðsskrá er ekki fullnægjandi. Allur opinber póstur er sendur á lögheimili nema um annað hafi verið sérstaklega beðið.

Rafmagn, heitt vatn og sími

Þegar flutt er inn í íbúð er mikilvægt að láta lesa af mælum vegna rafmagns og hita svo leigjandi/kaupandi greiði einungis fyrir sína notkun. Skrifstofur sveitarfélaga geta gefið upplýsingar um fyrirtæki sem selja rafmagn og heitt vatn í sveitarfélaginu. Það eru nokkur símafyrirtæki sem bjóða upp á mismunandi kjör. Best er að fá upplýsingar hjá símafyrirtækjum um hvernig hægt er að fá símanúmer.

HOUSING

Rental housing

Apartments or homes that are available to rent are most often advertised in the daily newspapers. The rental agency Leigulistinn www.leigulistinn.is has a list of apartments available in the capital area. There is a charge for a month's subscription. People looking for an apartment outside the capital area should seek advice from their municipality.

Leases

It is important to have a signed lease when renting an apartment. There is a lease available on-line at the Ministry of Social Affairs in Icelandic, English and Polish, www.felagsmalaraduneyti.is. Leases are also available at local municipal offices, housing offices and The Housing Financing Fund (Íbúðalánasjóður).

Rent subsidies

If you have a legal address in Iceland you may apply for rent subsidies (húsaleigubætur) at your local municipal office. If you live in a guesthouse, commercial property or a room, you are not eligible for rent subsidies. To apply for rent subsidies, the first step is to have your lease registered at the District Commissioners. The lease must be valid for at least 6 months. For more information inquire at your local social services office or the Ministry of Social Affairs.

Domicile or legal address

It is very important to be correctly domiciled. To be considered legally domiciled in Iceland, it is necessary to have a residence permit and an ID-number (kennitala). The legal address or domicile gives people various rights including access to the education and social system, health insurance, voting rights in local elections and the right to apply for citizenship. The 6-month waiting period for health insurance begins with the registration of domicile at the National Registry (Þjóðskrá). Note that domicile and the address where you live are not always the same. All mail is sent to the registered domicile unless otherwise specified.

Electricity, hot water and telephone service

When you move into an apartment, it is important to request that the electric and water meters be read so that you pay for the correct usage. Your municipal office can give you information regarding local service providers. There are a number of phone companies offering competitive services. Contact individual companies for further information and how to get telephone service.

SKÓLAKERFIÐ

Samkvæmt lögum hafa allir jafnan rétt til náms án tillits til kyns, fjárhags, búsetu, trúar, fótlnar og menningarlegs- eða félagslegs uppruna.

Dagforeldrar

Dagforeldrar annast gæslu barna í heimahúsum. Starfstími er virka daga og er dvalartími barna mismunandi en aldrei lengri en 9 klukkustundir í senn. Flest börn í gæslu hjá dagforeldrum eru á aldrinum eins til þriggja ára, þó geta yngri eða eldri börn verið í gæslu hjá dagforeldrum. Dagforeldrar eru sjálfstætt starfandi og ákvarða yfirleitt sína gjaldskrá sjálfir en borga þarf fyrir dvöl hjá dagforeldri. Hægt er að fá upplýsingar um dagforeldra hjá viðkomandi sveitarfélagi.

Leikskóli

Leikskólar eru fyrir börn allt frá 12 mánaða aldri til 6 ára aldurs, mismunandi eftir leikskólum og sveitarfélögum, og hafa foreldrar frjálst val um það hvort börnin fari í leikskóla eða ekki. Langflest börn fara í leikskóla og ráðlegt er að börn innflytjenda geri það líka því það hjálpar þeim að læra íslensku. Borga þarf fyrir leikskóladvöl og er sótt um hana hjá viðkomandi sveitarfélagi. Til að barnið komist sem fyrst á biðlista áður en það nær leikskólaaldri er ráðlegt að sækja um leikskólapláss svo fljótt sem kostur er.

Grunnskóli

Það er skylda að senda öll börn á aldrinum 6-16 ára í grunnskóla og er námið ókeypis. Í mörgum sveitarfélögum geta börn farið á frístundaheimili eða í heilsdagsskóla eftir að hefðbundnum skóladegi lýkur. Greiða þarf fyrir slíka þjónustu. Mismunandi er eftir sveitarfélögum hvar hægt er að skrá börn í skóla. Hægt er að fá upplýsingar um það hjá þjónustumiðstöðvum í Reykjavík eða bæjarskrifstofum í viðkomandi sveitarfélagi.

Framhaldsskóli

Allir sem hafa lokið grunnskóla á Íslandi eða sambærilegu námi erlendis geta farið í framhaldsskóla. Námið í framhaldsskólum tekur yfirleitt 4 ár. Borga þarf skólagjöld í framhaldsskóla á Íslandi en þau eru mismunandi eftir skólum. Nánari upplýsingar um framhaldsskóla er hægt að finna á vefnum www.menntamalaraduneyti.is/stofnanir.

Háskóli

Nemendur sem hefja nám í háskóla þurfa að hafa lokið stúdentsprófi eða sambærilegu námi. Átta skólar bjóða upp á menntun til háskólagráðu. Borga þarf skrásetningar- eða skólagjöld í háskóla á Íslandi en þau eru mismunandi eftir skólum. Nánari upplýsingar um háskóla er hægt að finna á vefnum www.menntamalaraduneyti.is/stofnanir.

THE SCHOOL SYSTEM

A fundamental principle of the Icelandic education system is that everyone should have equal opportunities to acquire an education, irrespective of sex, economic status, residence, religion, possible handicap and cultural or social background.

Day parents

Day parents care for children in their homes. They work weekdays and while their hours vary, children may never be longer than 9 hours a day. Most of the children using the services of day parents are between the ages of 1 and 3 years old. Day parents are independent and make their own decisions regarding their fees. For more information about day parents, ask at your local municipal offices.

Pre-school

Pre-schools are for children 12 months to 6 years of age, depending on the pre-school and the local municipalities, and parents choose whether or not their children go to pre-school. However, most children go to pre-school and it is recommended that children of immigrants do so as pre-school is an important and helpful first step into learning the Icelandic language. There is a pre-school tuition fee and parents should apply for pre-school in the municipality where they live. As there is a waiting list in most municipalities and neighbourhoods, it is advisable to register children as early as possible.

Primary school

Children between the ages of 6-16 years are obliged by law to attend primary school. Primary schools are free of charge. Many municipalities have after school programs available for a small fee. The school registration process varies between municipalities. Information about local schools and registration is available at all neighbourhood service centres in Reykjavík and at all municipal offices.

Secondary school

Everyone who has completed primary school in Iceland or a similar education abroad, may attend secondary school. Secondary school usually takes 4 years to complete. For more information on secondary school, see the following website:
www.menntamalaraduneyti.is/stofnanir.

University

Students wishing to begin studying at university level must have completed secondary school and have a matriculation exam or similar. There are currently 8 universities in Iceland. The registration fee and tuition is variable between schools. For more information see the following website: www.menntamalaraduneyti.is/stofnanir.

ÍSLENSKUKENNSLA

Til að geta tekið virkan þátt í nýju samfélagi er mikilvægt að læra tungumálið. Með íslenskukunnáttu er auðveldara að afla upplýsinga, þekkja réttindi sín og skyldur, kynnast fólki og verða hluti af samfélaginu. Hér er listi yfir alla skóla sem kenna íslensku fyrir útlendinga. Kostnaður við það að fara á námskeið getur verið mismunandi og stundum eru þau ókeypis. Sum stéttarfélög veita styrki til íslenskunáms. Hægt er að afla sér upplýsinga hjá viðkomandi stéttarfélagi.

Reykjavík, Kópavogur og Hafnafjörður

Alþjóðahús og Framvegis

Síðumúli 6, 108 Reykjavík, ☎ 581 4914
skraning@framvegis.is

Betri árangur

Suðurlandsbraut 6, 108 Reykjavík, ☎ 897 7995
ik@mk.is

Endurmenntun Háskóla Íslands

Dunhagi 7, 107 Reykjavík, ☎ 525 4444
www.endurmenntun.is, endurmenntun@hi.is

Kvöldskóli Kópavogs

Snælandsskóli /Furugrund, 200 Kópavogur, ☎ 564 1507, 564 1527
www.kvoldskoli.kopavogur.is, kvoldskoli@kopavogur.is

Mímir – símenntun

Skeifan 8. Öldugata 23. Þönglabakki 4 [Mjódd], Reykjavík, ☎ 580 1800
www.mimir.is, mimir@mimir.is

Námsflokkar Hafnarfjarðar – Miðstöð símenntunar í Hafnarfirði

Skólabraut 1, 220 Hafnafjörður, ☎ 585 5860
www.namsflokkar.hafnarfjordur.is

Símennt Háskólans í Reykjavík

Ofanleiti 2, 103 Reykjavík, ☎ 599 6353
www.ru.is, thorunns@ru.is

Á netinu

www.vefskoli.is

Námsflokkar Reykjavíkur bjóða upp á fjarnám á netinu.
☎ 551 2992

Icelandic Online: www.icelandic.hi.is

Ókeypis íslenskukennsla er í umsjón
hugvísindadeildar Háskóla Íslands

LEARNING ICELANDIC

In order to take an active role in your new society it is important to learn Icelandic. Icelandic language skills will make getting important information about your rights and obligations, meeting new people and getting involved easier. Here is a list of all the schools currently teaching Icelandic for immigrants. Prices and teaching methods are variable. Some labour unions and municipalities participate in cost. Ask your union for their policy about reimbursement for Icelandic lessons.

Reykjavík, Kópavogur and Hafnafjörður

The Intercultural Centre and Framvegis

Síðumúli 6, 108 Reykjavík ☎ 581 4914
skraning@framvegis.is.

Betri árangur

Suðurlandsbraut 6, Reykjavík ☎ 897 7995
ik@mk.is

Endurmenntun Háskóla Íslands

Dunhagi 7, 107 Reykjavík ☎ 525 4444
www.endurmenntun.is, endurmenntun@hi.is

Kvöldskóli Kópavogs

Snælandsskóli /Furugrund, 200 Kópavogur ☎ 564 1507, 564 1527
www.kvoldskoli.kopavogur.is, kvoldskoli@kopavogur.is

Mímir – símenntun

Skeifan 8, Öldugata 23. Þönglabakki 4 [Mjódd], Reykjavík ☎ 580 1800
www.mimir.is, mimir@mimir.is

Námsflokkar Hafnarfjarðar – Miðstöð símenntunar í Hafnarfirði

Skólabraut 1. Hafnafjörður ☎ 585 5860
www.namsflokkar.hafnarfjordur.is

Símennt Háskólans í Reykjavík

Ofanleiti 2, Reykjavík ☎ 599 6353
www.ru.is, thorunns@ru.is

On the Internet

www.vefskoli.is

Námsflokkar in Reykjavík offers distance learning on-line.
☎ 551 2992

Icelandic Online: www.icelandic.hi.is.

Free Icelandic lessons developed by the
Department of Philosophy of the University of Iceland.

ÍSLENSKUKENNSLA

Landsbyggðin

Alþjóðastofan

Rósenborg, Skólastígur 2, 600 Akureyri, ☎ 460-1234

www.menntasmidjan.is, astofan@akureyri.is

Farskólinn - miðstöð símenntunar

á Norðurlandi vestra Faxatorg

550 Sauðárkrúkur, ☎ 455-6010, 894-6012

www.farskolinn.is, bryndis@farskolinn.is

Fjölbrautarskóli Norðurlands vestra

Skagfirðingabraut 21, 550 Sauðárkrúkur, ☎ 455 8000

www.fnv.is, fnv@fnv.is

Þekkingarsetur Þingeyinga

Garðarsbraut 19, 640 Húsavík, ☎ 464 0444

www.hac.is, hac@hac.is

Fræðslunet Austurlands

Tjarnarbraut 39e, 700 Egilsstaðir, ☎ 471 2838, 892 2838

www.fna.ism, fna@fna.is

Fræðslunet Suðurlands

Tryggvagata 25, 800 Selfoss, ☎ 480 8155

www.sudurlands.is/fs, fnv@fnv.is

Miðstöð símenntunar á Suðurnesjum

Skólavegur 1, 230 Keflavík, ☎ 421 7500

www.mss.is, mss@mss.is

Símenntunarmiðstöðin á Vesturlandi

Bjarnarbraut 8, 310 Borgarnes, ☎ 437 2390

www.simenntun.is

Fræðslumiðstöð Vestfjarða

Suðurgata 12, 400 Ísafjörður, ☎ 456 5025

www.frmst.is, frmst@frmst.is

Viska: fræðslu og

símenntunarmiðstöð Vestmannaeyja

Strandvegur 50, 900 Vestmannaeyjar, ☎ 481 1950

www.viska.eyjar.is

In the countryside

Alþjóðastofan / Akureyri Intercultural Centre

Rösenborg, Skólástígur 2, 600 Akureyri, ☎ 460 1234
astofan@akureyri.is, www.menntasmidjan.is

Farskólinn - miðstöð símenntunar á Norðurlandi vestra Faxatorg

550 Sauðárkrúkur, ☎ 455 6010, 894 6012
www.farskolinn.is bryndis@farskolinn.is

Fjölbrautarskóli Norðurlands vestra

Skagfirðingabraut 21, 550 Sauðárkrúkur, ☎ 455 8000
www.fnv.is, fnv@fnv.is

Þekkingarsetur Þingeyinga

Garðarsbraut 19, 640 Húsavík, ☎ 464 0444
www.hac.is, hac@hac.is

Fræðslunet Austurlands

Tjarnarbraut 39e, 700 Egilsstaðir, ☎ 471 2838, 892 2838
www.fna.ism, fna@fna.is

Fræðslunet Suðurlands

Tryggvagata 25, 800 Selfoss, ☎ 480 8155
www.sudurlands.is/fs, fnv@fnv.is

Miðstöð símenntunar á Suðurnesjum

Skólavegur 1, 230 Keflavík, ☎ 421 7500
www.mss.is, mss@mss.is

Símenntunarmiðstöðin á Vesturlandi

Bjarnarbraut 8, 310 Borgarnes, ☎ 437 2390
www.simenntun.is

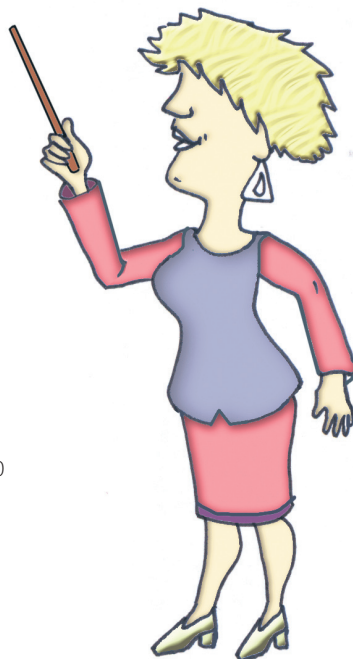
Fræðslumiðstöð Vestfjarða

Suðurgata 12, 400 Ísafjörður, ☎ 456 5025
www.frmst.is, frmst@frmst.is

Viska: fræðslu og

símenntunarmiðstöð Vestmannaeyja

Strandvegur 50, 900 Vestmannaeyjar, ☎ 481 1950
www.viska.eyjar.is

HEIMILISFÖNG, SÍMANÚMER OG NETFÖNG HELSTU STOFNANA OG ANNARRA ÞJÓNUSTUAÐILA

Alþjóðahús
Hverfisgata 18
101 Reykjavík
☎ 530 9300
fax: 530 9301
www.ahus.is

*Alþýðusamband
Íslands*
Sætún 1
108 Reykjavík
☎ 535 5600
fax: 535 5601
www.asi.is

Alþjóðastofa
Rósenborg
Skólastígur 2
600 Akureyri
☎ 460-1234
[www.akureyri.is/
thjonusta/](http://www.akureyri.is/thjonusta/)
althjodastofa

*Dóms- og
kirkjumála-
ráðuneytið*
Skuggasund
150 Reykjavík
☎ 545 9000
fax: 552 7340
<http://government.is>

EES- Vinnumiðlun
Engjateigur 11
☎ 554 7600
www.eures.is

Fjölmenningarsetur
Árnagata 2-4
400 Ísafjörður
☎ 450-3090
☎ pólska: 470-4708
☎ serbneska króatíska: 470-4709
☎ tælenska: 470-4702
www.fjolmenningarsetur.is
www.mcc.is

Félagsmálaráðuneytið
Hafnarhús / Tryggvagata
150 Reykjavík
☎ 545 8100
fax: 552 4804
<http://government.is>

*Heilbrigðis –og
tryggingamálaráðuneytið*
Vegmúli 3
150 Reykjavík
☎ 545 8700
fax: 551 9165
<http://government.is>

Landlæknisembættið
Austurströnd 5
170 Seltjarnarnes
☎ 510 1900
www.landlaeknir.is

Menntamálaráðuneytið
Sölvhólsgrata 4
101 Reykjavík
☎ 545 9500
fax: 562 3068
<http://government.is>

Ríkistollstjóraembættið
Tryggvagata 19
150 Reykjavík
☎ 560 0300
fax: 562 5826
www.tollur.is

Ríkisskattstjóri
Laugavegur 166
150 Reykjavík
☎ 563 1100
fax: 562 4440
www.rsk.is

Tryggingastofnun ríkisins
Laugavegur 114
105 Reykjavík
☎ 560 4400
fax: 562 4535
www.tr.is

Vinnumálastofnun
Hafnarhús /
Tryggvagata
101 Reykjavík
☎ 515 4800
fax: 511 2520
www.vinnumalastofnun.is

Útlendingastofnun
Skógarhlíð 6
105 Reykjavík
☎ 510 5400
fax: 510 5405
www.utl.is

Þjóðskrá
Borgartún 24
150 Reykjavík
☎ 569 2900
fax: 569 2949
www.thjodskra.is

*Hagstofa
Íslands*
Borgartún 21a
150 Reykjavík
☎ 528 1000
fax: 528 1099
www.hagstofa.is

*Rauði Kross
Íslands*
Efstaleiti 9
103 Reykjavík
☎ 570 4000
fax: 570 4010
www.redcross.is

*Samtök 78 –
Félag Lesbía
og Homma
á Íslandi*
Laugavegur 3
101 Reykjavík
☎ 552 7878
www.samtokin78.is

ADDRESSES, PHONE NUMBERS AND WEBSITES OF IMPORTANT OFFICES

The Intercultural Centre

Hverfisgata 18
101 Reykjavík
☎ 530 9300 fax: 530 9301
www.ahus.is

The Icelandic Confederation of Labour

Sætún 1
108 Reykjavík
☎ 535 5600
fax: 535 5601
www.asi.is

The Multicultural and Information Centre

Rósenborg, Skólastígur 2
600 Akureyri
☎ 460-1234
www.akureyri.is/thjonusta/
alhjodastofa

Ministry of Justice and Ecclesiastical Affairs

Skuggasund
150 Reykjavík
☎ 545 9000 – Fax: 552 7340
<http://government.is>

EURES

Engjateigur 11
☎ 554 7600
www.eures.is

The Multicultural and Information Centre

Árnagata 2-4,
400 Ísafjörður
☎ 450-3090
☎ Polish: 470-4708
☎ Croatian: 470-4709
☎ Thai: 470-4702
www.fjolmenningarsetur.is
www.mcc.is

The Ministry of Social Affairs

Hafnarhús / Tryggvagata
150 Reykjavík
☎ 545 8100
fax: 552 4804
<http://government.is>

Ministry of Health and Social Security

Vegmúli 3
150 Reykjavík
☎ 545 8700
fax: 551 9165
<http://government.is>

The Directorate of Health

Austurströnd 5
170, Seltjarnarnesi
☎ 510 1900
www.landlaeknir.is

The Ministry of Education

Sölvhólsgrata 4
101 Reykjavík
☎ 545 9500
fax: 562 3068
<http://government.is>

The Directory of Customs

Tryggvagata 19
150 Reykjavík
☎ 560 0300
fax: 562 5826
www.tollur.is

The Directorate of Internal Revenue

Laugavegur 166
150 Reykjavík
☎ 563 1100
fax: 562 4440
www.rsk.is

The State Social Security Institute

Laugavegur 114
105 Reykjavík
☎ 560 4400
fax: 562 4535
www.tr.is

The Directorate of Labour

Hafnarhús /
Tryggvagata
101 Reykjavík
☎ 515 4800
fax: 511 2520
www.vinnumalastofnun.is

The Directorate of Immigration

Skógarhlíð 6
105 Reykjavík
☎ 510 5400
fax: 510 5405
www.utli.is

The National Registry

Borgartún 24
150 Reykjavík
☎ 569 2900
fax: 569 2949
www.thjodskra.is

Statistics Iceland

Borgartún 21a
150 Reykjavík
☎ 528 1000
fax: 528 1099
www.hagstofa.is

The Icelandic Red Cross

Efstaleiti 9
103 Reykjavík
☎ 570 4000
fax: 570 4010
www.redcross.is

The Gay and Lesbian Rights Association

Laugavegur 3
101 Reykjavík
☎ 552 7878
www.samtokin78.is

EF EITTHVAÐ BJÁTAR Á

AA Samtökin

Tjarnagata 20
101 Reykjavík
☎ 551 2010
www.aa.is

Kvennaathvarfið

PO Box 1486
Box 121
☎ 561 1205, 800 6205
kvennaathvarf@islandia.is

Kvennaráðgjöfin

Túngata 14
101 Reykjavík
☎ 552 1500

Læknavaktin á höfuðborgarsvæðinu

Smáratorg 1
201 Kópavogur
☎ 1770
www.laeknavaktin.is

Stígamót

Ráðgjöf fyrir fórnarlömb
kynferðislegs ofbeldis
Hverfisgata 115
105 Reykjavík
☎ 562-6868 / 800-6868
www.stigamot.is

Hjálparsími Rauða krossins

☎ 1717

IN CRISIS OR NEED HELP?

enska / english

Alcoholics Anonymous

Tjarnagata 20
101 Reykjavík
☎ 551 2010.
www.aa.is

The Women's Shelter

PO Box 1486
Box 121
☎ 561 1205, 800 6205
kvennaathvarf@islandia.is

The Women's Advice Centre

Túngata 14
101 Reykjavík
☎ 552 1500

On Call Medical Services

Smáratorg 1
201 Kópavogur
☎ 1770
www.laeknavaktin.is

The Rape Counselling Centre

Counselling for victims of
rape and sexual violence
Hverfisgata 115
105 Reykjavík
☎ 562-6868 / 800-6868
www.stigamot.is

Red Cross Help Hotline

☎ 1717

FYRSTU SKREFIN Á ÍSLANDI

Eftirtaldir aðilar styrktu
útgáfu þessa bæklingis:

- Innflytjendaráð,
- Alþýðusamband Íslands,
- Samtök atvinnulífsins,
- Útlendingastofnun,
- Vinnumálastofnun,
- Ríkisskattstjóri

Þýðing á 10 tungumál:
Túlka- og þýðingapjónusta
Alþjóðahúss

Staður og útgáfuár:
Reykjavík , 2007

YOUR FIRST STEPS IN ICELAND

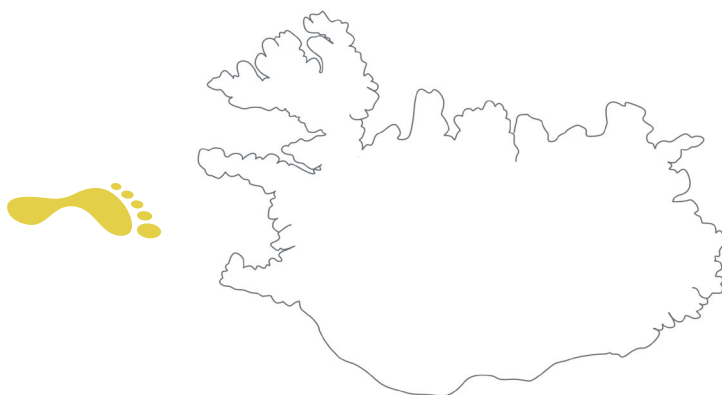
enska / english

**The following institutions supported
the publication of this booklet:**

- *The Immigration Council,*
- *The Icelandic Confederation of Labour,*
- *The Confederation of Icelandic Employers*
- *The Directorate of Immigration,*
- *The Directorate of Labour,*
- *Directorate of Internal Revenue*

Translated in 10 languages by the
Interpretations and Translations
Department of the Intercultural Centre

Published in
Reykjavík, Iceland 2007

ISBN: 978-9979-9833-0-9

Publisher: *The Immigration Council*

Chief Editors: *The Intercultural Centre, Helga Arnardóttir*

Design: *Glenn Barkan*

Prentun: *Ísafoldarprentsmiðja*

Útgefandi: *Innflytjendaráð*

Umsjón: *Alþjóðahús, Helga Arnardóttir*

Umbrot: *Glenn Barkan*